

Dosarul nr. 3rh-68/19

prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central (C. Botnaru)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Al. Gheorghieș, Eu. Bejenaru, A. Toderăș)

instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (O. Sternioală, T. Chișca-Doneva,
D. Mardari, N. Craiu, Sv. Moldovan)

ÎNCHEIERE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Sveatoslav Moldovan

examinând cererea de revizuire depusă de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Mircea Rotari,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Caldare împotriva Serviciului Cadastral Teritorial Soroca al Departamentului Cadastru al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea radierei sechestrului înscris în Registrul bunurilor imobile, plata compensației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție,

constată:

La 16 ianuarie 2018, Vera Caldare a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Serviciului Cadastral Teritorial Soroca al Departamentului Cadastru al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” (în continuare SCT Soroca al DC al IP „ASP”), prin care a solicitat obligarea SCT Soroca al DC al IP „ASP” să corecteze greșelile comise, cu radierea sechestrului din Registrul bunurilor imobile aplicat asupra lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de xxxxx ha, amplasat în extravilanul s. Regina Maria, r-nul Soroca, ce-i aparține; compensarea cheltuielilor de judecată.

La 08 februarie 2018, Vera Caldare, reprezentată de avocatul Boris Onică a depus cerere de completare a temeiurilor acțiunii și concretizare a pretențiilor, indicând totodată în calitate de intervenient accesoriu executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu, solicitând obligarea SCT Soroca al DC al IP „ASP” să corecteze greșelile comise, cu radierea sechestrului din Registrul bunurilor imobile aplicat asupra lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de xxxxx ha, amplasată în extravilanul s. Regina Maria, r-nul Soroca, ce aparține

cet. Caldare Vera Ion, locuitoare a s. Regina Maria, r-nul Soroca; compensarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 18-21).

La 11 iunie 2018, Vera Caldare, reprezentată de avocatul Boris Onică a depus cerere de completare a temeiurilor acțiunii și concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat suplimentar încasarea din contul SCT Soroca al DC al IP „ASP” în beneficiul Verei Caldare a compensației în sumă de 5 000 de lei, în temeiul articolului 50 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile, și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral (vol. I, f.d.65-66).

Prin încheierea din 12 iulie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul central s-a scos de pe rol, în conformitate cu art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată depusă de Vera Caldare împotriva SCT Soroca al DC al IP „ASP”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea radierii sechestrului înscris în Registrul bunurilor imobile, repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a explicat reclamantei că, pentru rezolvarea problemei ridicării/anulării măsurilor de asigurare – sechestrul, este necesar în prealabil să se adreseze cu o astfel de cerere către executorul judecătoresc care a aplicat măsura de asigurare sau în instanța de judecată cu acțiune privind anularea/ridicarea sechestrului, în condițiile prevăzute de Codul de executare, iar în cazul în care va prezenta actul solicitat în vederea radierii înscrierii despre sechestrul și va avea din nou refuz, se va putea adresa instanței competente cu o nouă cerere (vol. I, f.d. 93-95 recto-verso).

Prin decizia din 05 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a admis recursul depus de Vera Caldare și s-a casat încheierea din 12 iulie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul central, cu restituirea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe (vol.I, f.d. 110-112).

Prin hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul central s-a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Vera Caldare (vol. I, f.d. 148, 155-158 recto-verso).

Prin decizia din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul depus de Vera Caldare, reprezentată de avocatul Boris Onică și s-a menținut hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul central (f.d. 189, 190-196).

La 26 iulie 2019, Vera Caldare a depus prin intermediul oficiului poștal recurs prealabil împotriva deciziei din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei decizii noi, prin care să fie admisă integral acțiunea în contencios administrativ (vol. I, f.d. 198-200, 201, 211-213, 214).

Prin decizia din 30 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul depus de Vera Caldare.

S-a casat integral decizia din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul central și s-a emis o decizie nouă, prin care:

S-a admis parțial acțiunea depusă de Vera Caldare împotriva Serviciului Cadastral Teritorial Soroca al Departamentului Cadastru al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea

radierii sechestrului înscris în Registrul bunurilor imobile, plata compensației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a obligat Serviciul Cadastral Teritorial Soroca al Departamentului Cadastru al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” să emită decizie, în temeiul articolului 38 alin. (1) și (3) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, prin care:

să corecteze greșeala din cadastru admisă din culpa registratorului în partea înscrierii în baza procesului-verbal fără număr încheiat la 15 iulie 2002 de executorul judecătoresc Vasile Ițco, a sechestrului asupra terenului cu suprafața de xxxxx ha, cu numărul cadastral xxxxx, amplasat în extravilanul com. Regina Maria, r-nul Soroca, ce aparține cu drept de proprietate cet. Caldare Verei Ivanovna, IDNP xxxxx.

S-a încasat din contul Serviciului Cadastral Teritorial Soroca al Departamentului Cadastru al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” în beneficiul Verei Caldare, IDNP xxxxx, suma de 5 000 (cinci mii) de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

S-a încasat din contul Serviciului Cadastral Teritorial Soroca al Departamentului Cadastru al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” în beneficiul Verei Caldare, IDNP xxxxx, suma de 1 200 (una mie două sute) de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (vol. II, f.d. 36-50).

Prin încheierea din 24 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a corectat greșeala materială strecurată în decizia din 30 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție în cauza nr. 3ra-1160/19 ce ține de data deciziei Curții de Apel Bălți ce a fost casată și s-a înlocuit pe tot textul deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție sintagma „15 noiembrie 2018” cu sintagma „02 iulie 2019”.

La 15 noiembrie 2019, IP „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Mircea Rotari a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție (vol. II, f.d. 54-56, 58).

Cererea de revizuire a fost întemeiată în baza articolului 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, în motivare fiind invocat că, în speță, executorul judecătoresc Anastasie Repeșco în mod eronat a fost antrenat în proces în calitate de intervenient accesoriu, deoarece conform procesului-verbal fără număr încheiat la 15 iulie 2002, acesta are statut de martor.

Procesul-verbal fără număr din 15 iulie 2002 a fost întocmit de executorul judecătoresc Vasile Ițco. Prin urmare, urma a fi atras în proces executorul judecătoresc Vasile Ițco în calitate de intervenient accesoriu.

Or, prin acest proces-verbal s-a aplicat sechestrul asupra imobilului situat în s. Pârlița, ce aparține lui Sava Caldare, iar în privința Verei Caldare asupra cotei echivalente de teren, fără a fi indicată localitatea.

Executorul judecătoresc a aplicat sechestrul asupra terenului agricol ce aparține Verei Caldare, fără a specifica amplasarea acestui bun.

Astfel, prin acest proces-verbal a fost aplicat sechestrul pe toate bunurile Verei Caldare.

Mai mult ca atât, instanța de recurs a casat decizia din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, deși decizia instanței de apel datează cu 02 iulie 2019.

IP „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Mircea Rotari a solicitat instanței de revizuire casarea deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Conform articolului 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu articolul 450 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art. 449 lit. c).

Colegiul constată că, cererea de revizuire a fost predată oficiului poștal la 15 noiembrie 2019, iar actul judecătoresc de dispoziție împotriva căreia este îndreptată revizuirea datează cu 30 octombrie 2019.

Prin urmare, IP „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Mircea Rotari a respectat termenul instituit la articolul 450 lit. c) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile revizuirii, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu articolul 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Articolul 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează că, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Colegiul notează că articolul 449 din Codul de procedură civilă prevede expres și exhaustiv temeiurile pentru declararea cererii de revizuire.

Potrivit articolului 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

La caz, este de menționat faptul că revizuirea este cale de atac de retractare, care face posibilă redeschiderea procedurilor judiciare asupra unei cauze civile sau de contencios administrativ care a fost soluționată printr-un act judecătoresc irevocabil, doar dacă sunt îndeplinite condițiile expres prevăzute de lege.

În caz contrar, retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile, produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul securității raporturilor juridice, or, unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul statalității raporturilor judiciare, care cu alte cuvinte presupune că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. Deci, revizuirea poate fi admisă numai în cazuri strict determinate.

Distinct celor menționate, repunerea în discuție a unei hotărâri în lipsa unor astfel de circumstanțe ar pune în pericol securitatea raporturilor juridice, care este unul dintre elementele dreptului la un proces echitabil. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, jurisprudențial, a stabilit că dreptul la un proces echitabil se opune exercitării unei căi de atac extraordinare neîntemeiate contra unei hotărâri judecătorești irevocabile.

În speță, din textul cererii de revizuire se constată că, revizuentul solicită desființarea deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, invocând că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile executorului judecătoresc Vasile Ițco, care nu a fost atras și nu a intervenit în proces.

Colegiul relevă că, reieșind din natura revendicărilor formulate de Vera Caldare în prezentul litigiu, obiectul controlului judecătoresc l-au constituit raporturile juridico-publice între aceasta și SCT Soroca al DC al IP „ASP”.

Astfel, instanța de contencios administrativ a supus examenului de legalitate răspunsul nr. 11-32c/C-05/221/2017 din 11 decembrie 2017 al SCT Soroca al DC al IP „ASP”, înscrierea sechestrului și refuzul de a radia înscrierea din Registrul bunurilor imobile ca o manifestare unilaterală de voință juridică a autorității publice, efectuată în cadrul exercitării atribuțiilor de organ cadastral.

Instanța de revizuire constată că executorul judecătoresc Vasile Ițco nu este subiect al raporturilor juridico-publice dintre Vera Caldare și SCT Soroca al DC al IP „ASP” rezultate din înscrierea eronată, din culpa registratorului organului cadastral a unei grevări în Registrul bunurilor imobile. Or, executorul judecătoresc Vasile Ițco nu a aplicat sechestrul asupra bunului imobil ce aparține reclamantei Vera Caldare.

Prin urmare, înscrierea greșită în Registrul bunurilor imobile a grevării conform procesului-verbal de sechestrul întocmit de executorul judecătoresc Vasile Ițco s-a datorat faptului culpei registratorului organului cadastral, care nu a identificat corect bunul imobil ce formează obiectul procesului-verbal de sechestrul și proprietarul acestui bun.

Sub acest aspect este pertinent faptul că, în condițiile din speță, Vera Caldare nu a contestat acțiunile executorului judecătoresc și procesul-verbal fără număr încheiat la 15 iulie 2002 de executorul judecătoresc Vasile Ițco, ci a contestat acțiunile autorității publice care a înscris o grevare în privința sa în Registrul bunurilor imobile în lipsa unui temei legal.

Respectiv, în prezenta cauză nu a fost verificată legalitatea acțiunilor executorului judecătoresc Vasile Ițco exteriorizate în procesul-verbal fără număr din 15 iulie 2002.

La capitolul dat Colegiul relevă că, obligarea organului cadastral de a corecta greșeala de înscriere a sechestrului asupra terenului cu suprafața de xxxxx ha, cu numărul cadastral xxxxx, amplasat în extravilanul com. Regina Maria, r-nul Soroca, nu anulează sechestrul aplicat de executorul Vasile Ițco asupra bunului imobil amplasat în s. Pîrlița, ce aparține lui Caldare Sava Tudor și Caldare Vera Ion, precum și cota echivalentă de teren.

Această circumstanță decelează lipsa interesului procesual al executorului judecătoresc Vasile Ițco în prezenta cauză de contencios administrativ. Or, drepturile și interesele sale legitime nu au fost lezate prin obligarea autorității publice de a emite act administrativ prin care să corecteze greșeala din cadastru admisă din culpa registratorului în partea înscrierii în baza procesului-verbal fără număr încheiat la 15 iulie 2002 de executorul judecătoresc Vasile Ițco a sechestrului asupra altui teren decât cel ce a format obiectul acestui proces-verbal.

Colegiul menționează că, redeschiderea unui proces civil sau de contencios administrativ este condiționată de respectarea exigențelor de exercitare a căii extraordinare de atac prevăzute expres în Codul de procedură civilă, iar scopul urmărit de titular nu trebuie să rezide în reexaminarea cauzei în vederea pronunțării unei noi hotărâri favorabile sie.

Incidentă speței este și jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art.6 §1 din Convenție presupune respectarea

principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (Josan v. Moldova, nr. 37431/02, § 25; Brumărescu v. România, nr.28342/95, §61; Ryabykh v. Rusia, nr.52854/99, §52).

Din aceste considerente, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de IP „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Mircea Rotari împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

Conform articolului 195 și 230 din Codul administrativ și în conformitate cu articolul 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, reprezentată de Mircea Rotari împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan